

Posudek oponenta

Název práce: Efektivní využití metod dramatické výchovy ve vlastivědném projektu o svaté Anežce a Václavovi I.

Autorka: PhDr. Sandra Holáková

Práci Sandry Holákové jsem otevíral s velkým očekáváním, které bylo dáno jednak tématem (pro tento věk odvážným - dávná historie, náboženská tematika), dále pak faktem, že autorkou práce je studentka, jejíž zkušenosti v práci s dětmi na 1. stupni jsou bohaté a v nejlepší slova ověřené. A na úvod svého posudku musím konstatovat, že mě četba práce nezklamala.

Části projektu jsem se osobně účastnil a vím, s jakými úskalími se studentka na počátku potýkala. Tato úskalí byla dána jednak ne příliš šťastným vkročením do tématu, dále složením skupiny i samotným managementem vedení lekce – studentka vědoma si toho, že je zaujetí dětí pro téma malé, obtížně hledala cesty, jak děti na práci zainteresovat. Co je však na bakalářské práci jednou z největších kvalit, je hloubka a kvalita reflexí a způsoby hledání odpovědí na problémy, které nastaly, a variant, jak situace řešit nebo jak jim předejít. A v této rovině je práce jednou z nejlepších, jaké se mi na bakalářské úrovni dostaly do ruky. Mohl bych zde vyjmenovat mnohá problematická místa projektu, ale je-li tento posudek určen zejména autorce, není toho potřeba – pojmenovává je sama a velmi poctivě (vrátím se k nim ve stručnosti dále). Největší kvality práce tak spatřuji v rovině reflexe a evaluace. S trochou nadsázky je možno říci, že někdy může být dobře, že se věci neudějí ideálně, neboť prostor problému může být zajímavým prostorem pro oborový růst, posun, objasnění apod. Předpokladem je však poctivost přístupu, oborová opora, kvality didaktického myšlení a lidská poctivost. A tyto kvality autorka v práci prokazuje.

V úvodních kapitolách nás autorka seznamuje s kontexty oboru – kontexty oborovými i kontexty praxe a skupiny. Pro práci si vytváří bezpečné oborové zázemí, což je v případě projektů směřujících do historie zásadní. Seznamuje nás i s přípravnými fázemi a konstruováním projektu od zevrubného seznámení se s tématem, přes myšlenkové mapy až k finální struktuře.

Projekt je vystavěn zajímavě. Propojuje rovinu zážitkovou, dramatickou s rovinou kognitivní, poznatkovou, rovinou věcného učení. I sama autorka konstatuje, že tento cíl projekt splnil – důkazy pro to vidí ve výstupech dětí na závěr projektu. Struktura projektu je promyšlená. Projekt je pravděpodobně inspirován projektem Karel IV. z knihy Dramatická výchova v kurikulu základní školy, autorka však více akcentuje rovinu příběhovou, situativní, což ale přináší jistá úskalí - viz dále. Výše jsem už psal, že není třeba podrobně vypočítávat úskalí projektu, autorka je v práci důkladně analyzuje, proto stručně:

Úskalí spatřuji zejména v první části, kdy je pro část skupiny (zejména chlapecké) obtížné pracovat s postavou Anežky jako tou, která nám otevírá cestu k tématu. Je zřejmé, že druhý den rámovaný rytířskou tematikou je v tomto pro žáky vstřícnější. Další problém vidím v jisté nevyjasněnosti strategie – zda půjde o projekt využívající metody dramatické výchovy jen dílčím způsobem a rezignující na příběh a dramatickou situaci jako ohniskový okamžik lekce (viz výše zmíněný projekt Karel IV.), nebo naopak lekci příběhovou, dramatickou, lekci směřující ke strukturovanému dramatu. Autorka zůstala na půli cesty. Zdá se však, že úvahami o nalezení tématu, které bude rezonovat se skupinou, se ubírá cestou konstruování příběhu a situací. A zde jsou zřejmá jistá ohrožení procesu –

téma cesty za snem nebo téma vzdání se světské moci, majetku, jsou z mého pohledu témata pro tento věk obtížně dostupná. Navíc reálné motivace postav, které jsou nám velmi vzdálené v čase a zkušenosti, jsou pro děti obtížně dostupné (zejména v rovině víry). Autorka k nim sice přistupuje citlivě, ale bez hlubšího porozumění těmto tématům zůstává postava Anežky uchopena jen povrchně, přičemž motiv cesty za snem žití ve víře a oddání se Kristu tuto cestu k postavě sv. Anežky dětem neusnadňuje. I z reakce dětí je potom zřejmé, že jim jsou bližší aktivity výzkumného rázu, které jim dovolují výrazný badatelský odstup, než rolová hra v postavě Anežky.

Na závěr se chci však vrátit k úvodní části posudku – práce je pro mě do jisté míry dobrodružným čtením o vyrovnávání se s problémy a v této rovině spatřuji velmi výrazné kvality práce.

Práci doporučuji k obhajobě, navrhuji hodnocení B.

Námět pro diskusi:

Naznačte proměny projektu, pokud byste upustila od příběhového uchopení tématu a naopak proměny, pokud byste chtěla akcentovat příběh Anežky České (v tomto případě i se starší věkovou skupinou)/případně Václava I.

16.6. 2018 Radek Marušák